

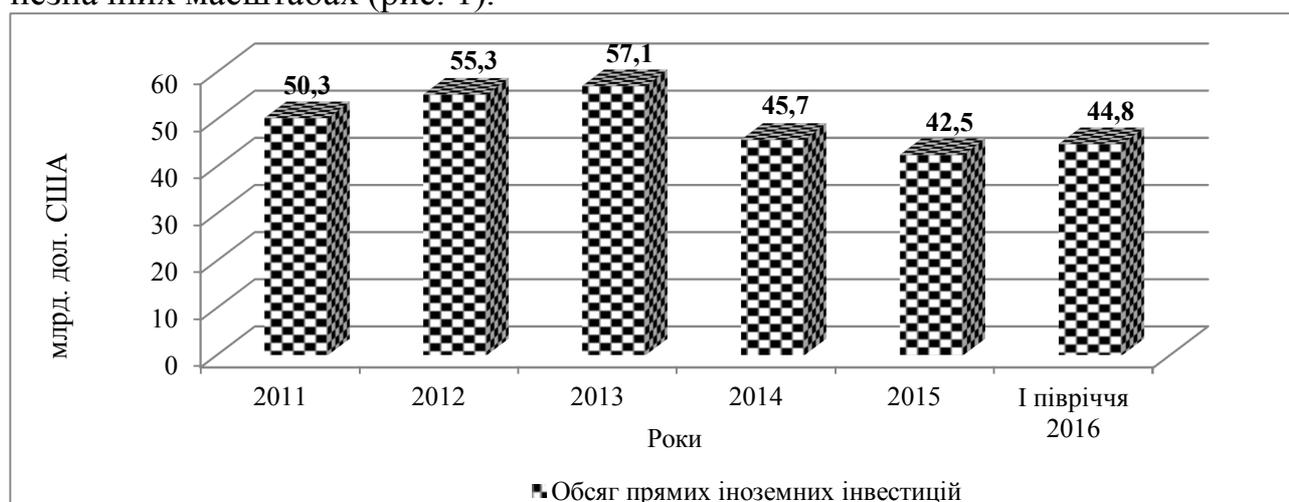
Шевченко Олена Миколаївна
к.е.н., доцент
Полтавський національний технічний університет
імені Юрія Кондратюка

ПОКРАЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО КЛІМАТУ – ВАЖЛИВА УМОВА РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

В Україні, як і в будь-якій країні світу, важливу роль в розвитку економіки відіграють інвестиції. Інвестиційна діяльність значною мірою впливає на економічні процеси в країні, оскільки завдяки залученню коштів з'являється можливість технологічно оновити виробництво, запровадити інноваційні проекти, поліпшити виробничі і соціальні стандарти та підвищити конкурентоспроможність національної економіки. Тому одним з першочергових завдань держави є створення сприятливого інвестиційного клімату, адже завдяки цьому економіка країни отримує важливі ін'єкції для стабілізації національної економіки та її подальшого розвитку.

У економічній літературі під інвестиційним кліматом розуміється сукупність політичних, правових, економічних, соціальних умов, що забезпечують і сприяють інвестиційній діяльності вітчизняних і закордонних інвесторів [1, с. 19]. Зазначені фактори і умови визначають привабливість і доцільність стратегічного вкладення капіталу у створення інновацій і високих технологій, а також в інвестування їх застосування у виробничо-технологічних і соціально-економічних системах різного рівня.

Аналіз статистичних даних свідчить, що обсяг прямих іноземних інвестицій в економіку України за останні п'ять роки спадає, але повільно та в незначних масштабах (рис. 1).

Джерело: складено автором за даними [2]

Рис. 1. Обсяг прямих іноземних інвестицій в економіку України за 2011-2016 роки

Дані наведені на рис. 1 показують, що найвищий загальний обсяг іноземних інвестицій був у 2013 р. і він склав 57,1 млрд. дол. США, що в 1,4 рази менше порівняно з обсягами 2015 року. До того ж, більшість інвестицій спрямовуються у розвинені сфери економічної діяльності. Найбільше інвестицій зосереджено на підприємствах промисловості – 29,6 % загального обсягу прямих інвестицій та в установах фінансової і страхової діяльності – 29,4 % [2].

За оцінками Міністерства економіки, загальна потреба в інвестиціях для структурної перебудови економіки України становить від 140 до 200 млрд. дол. США, а щорічна потреба – близько 20 млрд. дол. США. Обсяг необхідних іноземних інвестицій в економіку України становить 40–60 млрд. дол. США. За оцінками експертів Всесвітнього банку, для досягнення рівня розвитку США Україні потрібно загалом 4 трлн. дол. США [3]. Отже, фактичні обсяги інвестицій в Україну не відповідають зазначеним даним і є ключовим показником несприятливого інвестиційного клімату.

Для розв'язання проблеми залучення інвестицій в економіку України необхідно реалізовувати комплекс заходів щодо створення сприятливого інвестиційного клімату. На сучасному етапі для покращення інвестиційного клімату в Україні вже здійснюється певні кроки за наступними напрямками: створене правове поле для інвестування та розвитку державно-приватного партнерства; забезпечені якісно нові умов ведення бізнесу – скорочено час на реєстрацію підприємства платником податків та скасовано збір за державну реєстрацію бізнесу; ведеться боротьба з корупцією та очищення влади; здійснюється державна підтримка реалізації інвестиційних проектів у пріоритетних галузях економіки, зокрема, шляхом звільнення від оподаткування ввезним митом при ввезенні визначеного переліку товарів. Однак, інвестиційний процес в Україні в даний час поки що стримується низькою довірою до держави як з боку населення, так і з боку вітчизняних та іноземних інвесторів. За даними Європейської бізнес-асоціації, 91% респондентів не помітили змін у судовій системі і незадоволені результатами боротьби з корупцією. Ще 79% не бачать ознак стабілізації фінансової системи країни, 65% – змін у земельній реформі, 51% – митних процедур. Кожен другий незадоволений процесом повернення ПДВ [4].

Слід зазначити, що негативні фактори (макроекономічні, корупційні, політичні) носять короткостроковий або середньостроковий характер. Оскільки інвестиційний процес в більшості випадків носить довгостроковий характер, тому для інвестиційного клімату властива певна статичність. Він порівняно з безліччю загальноекономічних і регіональних соціально-економічних, політико-правових процесів і явищ відрізняється інертністю і йому не властиві швидкі зміни. У зв'язку з цим, можна очікувати, що в довгостроковій перспективі інвестиційний клімат в Україні дещо покращиться, за умови проведення фінансово-економічних реформ.

Підсумовуючи вищевикладене зауважимо, що інвестиційне середовище на сьогодні не сприяє пожвавленню інноваційної діяльності в Україні. Інвестиційний клімат залишається несприятливим через економічну та

політичну нестабільність, недосконалу податкову систему, відсутність належних гарантій інвесторам, корупцію тощо. Тому покращення інвестиційного клімату в Україні є важливим засобом забезпечення виходу країни з кризи, досягнення реальних структурних зрушень в економіці, технічного переозброєння на інноваційній основі та підвищення конкурентоспроможності національної економіки на світовому рівні.

Список літератури

1. Пересада, А.А. Інвестування: навч. посіб. [Текст] / А.А. Пересада. – К. : КНЕУ, 2004. – 250 с.
2. Статистична інформація // Державний комітет статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
3. Руда, О.Л. Інвестиційний клімат України та проблеми його формування [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://intkonf.org/ruda-ol-investitsiyniy-klimat-ukrayini-ta-problemi-yogo-formuvannya>.
4. Інвестиційний клімат: Чому бізнес побоюється вкладати в Україну? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ua.112.ua/statji/investytsiinoi-klimat-chomu-biznes-pobojuetsia-vkladaty-v-ukrainu-324535.html>.